

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 298

CZĘSTOCHOWA, PIĄTEK 19 GRUDNIA 1941 R.

ROK III (XXXVI)

Dalsze postępy Japończyków na Dalekim Wschodzie

Wysadzono desant na wyspie Borneo

Indie poważnie zagrożone / Beznadziejna sytuacja w Hongkongu Ofensywa japońska posuwa się przez dżunglę na Malajach

Tokio, 18 grudnia. — Pomijając fakt zupełnego obalenia Guany, prasa japońska poświęca wiele miejsca sprawozdaniom o dokonanym lądowaniu na Borneo brytyjskim, zamieszczając odnośnie doniesienia w sensacyjnej formie. Dzienniki podkreślają sam fakt lądowania, dokonany w ramach ogólnych operacji, wskazując równocześnie na znaczne pokłady ropy w Borneo brytyjskim, która to okolicość ma niemałe znaczenie dla całej gospodarki krajów Azji Wschodniej. Wskulak wyładowania na Borneo brytyjskim nie tylko — jak podkreślają — dalsza baż Anglii na południowym Pacyfiku znajduje się bezpośrednio przed upadkiem, lecz ponadto operacje te mają bardzo wielkie znaczenie, jeżeli chodzi o przyszłe posunięcia wojskowe w stosunku do Singapuru.

Borneo brytyjskie rzeczoznawcy określają jako doniosły dziennik „Tokio Nishi” — jako nadzwyczaj bogate w naftę — nie tylko dotychczas, lecz wydobyciu olbrzymia ilości ropy, lecz która przy zastosowaniu racjonalnego systemu produkcji w znaczny sposób uzupełnia zaopatrzenie Japonii w ten ważny surowiec.

Madryt, 18 grudnia. — „Nowe i straszne niebezpieczeństwo zawisło nad Anglią” — pisze korespondent zagraniczny dziennika „ABC”. Powodem przynębnienia angielskiego nie jest ani satorum japoński na Hongkong, który lada chwila przypięcztuje los tego miasta, ani też pochód japoński przez dżunglę półwyspu Malajskiego na Singapur, nadejść dotychczas za nie do zdobycia, ani też wreszcie fakt wyładowania Japończyków na bogatą w surowce wyspę Borneo, niebezpieczeństwo to leży w rzeczywistości gdzieś indziej — w Indiach. Indie są najcenniejszą posiadłością Imperium brytyjskiego. Od przeszło 100 lat Indie są niewyczerpanym źródłem bogactw. Pojeździe Indji skupia w sobie istotną treść imperializmu brytyjskiego. Egipt, Suez, Aden, Cypr i Mezopotamia są jedynymi stacjami, przez które biegnie droga łącząca Indie z metropolią. U bram Indji stoi obecnie armia zdecydowana na wszystko. Ewakuacja Rangun i atak na Burmę napelnia serca Anglików obawą o najbliższą przyszłość.

cy anglosaskiej, nieprzyjaciela stale odpierano do tyłu. Dzisiaj — jak kończy wspomniany korespondent swoje sprawozdanie — Hongkong jest zupełnie odcięty od świata zewnętrznego. Los tego miasta spełni się w ciągu kilku dni.

Tokio, 18 grudnia. — Cesarska Kwatery Główna zakomunikowała w środę po południu o nowych sukcesach wojskowych na froncie Hongkongu. Współdziałając z jednostkami bojowymi lądowymi, japońska marynarka zatopila pod Hongkongiem kanonierkę oraz 6 torpedówek, a ponadto uszkodziła kontrtorpedowce, dwie kanonierki, tudzież jeden statek.

Jednostki bojowe marynarki japońskiej zadaly dotkliwie ciosy fortowi Ft. Oavis i fortyfikacjom Hongkongu. W dalszym ciągu toczą się ataki lotnicze i jednostek marynarki japońskiej na Hongkong.

Sztokholm, 18 grudnia. — Według doniesienia powtórzonego przez „Nay Dagligt Allehanda” szaleją w Hongkongu olbrzymie pożary. W związku z tym, oraz wskutek stałego ostrzeliwania, nastroj na wyspie jest nadzwyczaj ponury.

Albania uważa się w stanie wojny z USA

Tirana, 18 grudnia. — Urzędowy dziennik ustaw Królestwa Albanii zamieszcza ogłoszenie, według którego Albania uważa się w stanie wojny ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej.

Los miasta spełni się w kilka dni

nićwó, które mimo rozpaczliwie strzelających Anglików, rzuciła jedna bomba po drugiej na Hongkong. Po przekroczeniu granic

Przebojowy marsz przez malajską dżunglę

Singapur nie wydał komunikatu wojennego — Sytuacja na Malajach niebezpieczna dla Anglii

Szanghaj, 18 grudnia. — We wtorek Singapur po raz pierwszy nie był w możności

wydania urzędowego komunikatu o walkach na półwyspie Malajskim. Oświadczenie jedynie, iż źródła brytyjskie nie podały żadnych nowych wiadomości. Doniesienia, pochodzące z innych źródeł, zwłaszcza amerykańskich, w następujący sposób charakteryzują obecną sytuację: Po zdobyciu pierwszym natarciem przez wojska japońskie Victoria-Point w Burmie, natychmiast przystąpiły one do ofensywy, która z niewyłączyła się przeprowadzona w przesympy Krah, w kierunku na północ przez dżunglę burmaska, a na południe przez dżunglę półwyspu Malajskiego, przy czym celem tej akcji był Singapur. Fakt ten spowodował, iż w kołach angielskich żywią w tym względzie bardzo wielkie obawy. Ogólnie biorąc, określa Reuter sytuację na Malajach jako nadzwyczaj poważną. Na podstawie takich strategicznych rozważań odnośnie czynników angielskich widocznie doszły do wniosku, iż trzeba będzie za wszelką ceną jak najszybciej dokonać kontratak lądowego, przy czym pozycja wyjątkowa byłby Singapur. Wskutek tej akcji zamierzają się przeszkodzić umocnieniu japońskich punktów oparcia na półwyspie Malajskim. Gubernator Singapuru sir Shenton Thomas oświadczył ponadto, iż również los wyspy Penang w sposób decydujący zależy jest od dalszego przebiegu walk w Kedah.

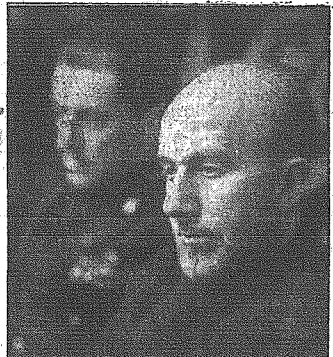
UZBROJENIE BATAWII

Szanghaj, 18 grudnia. — Burmistrz Batawii poinformował dziennikarzy, że stolica Indji Holenderskiej zaopatrzona jest w wielkie zapasy żywności, które wystarczą jej na próbach najtrudniejszych warunków. W wielkim pośpiechu buduje się zapasowe schrony przeciwlotnicze oraz okopy przeciwlotnicze, których plany zostały już wykonane.

USA badają przyczyny porażki na Hawajach

Powstała specjalna komisja śledcza — Sędzia najwyższego trybunału na czele sędzią najwyższego trybunału amerykańskiego.

Sztokholm, 18 grudnia. — Departament stanu zakomunikował we wtorek wczesnym rano fakt wyłonienia zapowiadanej przez Roosevelta komisji śledczej, mającej za zadanie przeprowadzenie dochodzeń w kwestii niezwykłych sukcesów, jakimi cieszyły się ataki Japończyków na wyspy Hawajskie. Komisja ta składa się z 5-ciu członków, zaś przewodniczącym jej jest Owen Roberts,

Wielki Mufti Jerozolimski jako honorowy gość Reichstagu

BORNEO

W okresie gdy front wschodni ustalił się na okres zimowy, na całym obszarze Pacyfiku Japończycy atakują wszędzie pozycje anglo-amerykańskie. Ostatnie komunikaty donoszą, że niespodziewana przez wroga ekspedycja wyładowała na jednej z wysp archipelagu malajskiego, tak że wysłane drogą morską dywizje mogą już zdobyć pola naftowe konkretno brytyjskich oraz holenderskich na Borneo.

Z nauk geografii zapamiętałismy na pewno, że w skład Indji Holenderskiej wchodzi ogromne wyspy: Borneo, Celebes, Sumatra i Jawa (ze stolicą Batawja). Należy sobie nadto przypomnieć, że samo Borneo przewyższa obszarem Rzesze Niemiecką z roku 1940 i jako wyspa ustępuje pod względem wielkości tylko Grenlandii i Nowej Gwinei. Politycznie dzieli się Borneo na trzy części. Południowa, wschodnia i zachodnia część wyspy należy do Holandii i zgodnie z decyzją rządu, posłusznego królowi Wilhelminie Bierze udział w walce przeciw Japonii. Wzdłuż północnego brzegu znajdują się posiadłości brytyjskie, a więc protektorat Sarawak, którego radcą jest potomek awanturniczego kapitana Jamesa Brooke oraz niewielka kolonia „British North Borneo”. Pomiedzy Sarawakiem a brytyjskim Borneo leży sultanat Brunaj, nad którym także Anglia sprawowała dotychczas polityczną kontrolę. Obszar największej wyspy Azji, przez której środek przebiega równik, dzieli się więc w zestawieniu cyfrowym na posiadłości holenderskie 516.000 km kw., Sarawak — 90.000 km kw., Br. N. Borneo 57.000 km kw. oraz Brunaj 46.000 km kw. Flora i fauna jest tam przysłówiowo bogata, co odzwierciedla się nawet w znaczkach pocztowych. W wieku młodzieńczym imponowały nam najbardziej właśnie znaczki Borneo, czy też maleńkiej kolonii angielskiej położonej w pobliżu tj. Lubamu. Widzieliśmy na nich najrozmaitsze zwierzęta i wspaniałe rośliny tropikalnych krajów, a nieprzebyte dotąd lasy dżungle olbrzymiego kraju kryją w sobie mnóstwo niespodzianek przed okiem podróżnika. Jakże potężne siły musiał wystracić Japończyk na zdobycie tak kolosalnych obszarów, bo trzeba sobie uświadomić, że Borneo mierzy z północy na południe 1250, a ze wschodu na zachód nie wiele mniej bo 1110 kilometrów.

Należy więc pod uwagę, że całe zaludnienie Borneo przy 3 do 4 mieszkańca na 1 km kw. nie przekracza 4 milionów, podczas gdy racjonalna gospodarka po wyrzeźbieniu dżungli, zapewniłaby mogła pozytywnie dla conajmniej 70 milionów! Zrozumieć więc musimy, że przedłużona niesłychanie Japonia, której wybroniomusła wysłać osadników do innych krajów, musiała wreszcie przystąpić do zbrojnego rozwiązania problemu. Wszak trudno przystać na to, aby w kraju o wielkości Niemiec i Generalnego Gubernatorstwa mieszkało tyle osób, co w samym Berlinie — ponieważ Wielka Brytania i Holandia chcą wprawdzie dla siebie ciągnąć korzyści z pól Borneo czy innych kolonii.

Chcąc zdobyć Borneo, co jest niemożliwym pod względem geograficznym, ale nie natręca może zbyt wielkich trudności w politycznym rozumieniu, należy załobkować kilka większych portów i zmusić do kapitulacji garnizony w miejscowościach, gdzie istnieją kopalnie ropy.

Obłężenie Hongkongu, czy ofensywa na Singapur stanowią dla Japończyków tylko pośredni, jakkolwiek decydujący etap na drodze do zwycięstwa. Opanowanie głównych pozycji na Borneo należy natomiast uważać za cel sam w sobie, gdyż usława wpływu anglo-holenderskie na obszarach, które są konieczne potrzebne cełarstwu japońskiemu. Eksport ropy naftowej, płodów roślin, drzewa, a nawet złota wydobytanego na Borneo, zaszkodziłby znacznie część zapotrzebowania japońskiego. Wielka Brytania zagarnęła zbyt wiele posiadłości zamorskich, aby le mogła w pełni wykorzystywać, a kilka milionów Holendrów nie potrafiło tak samo wyeksploatować obszarów większych dziesięciokrotnie od ich własnej ojczyzny. Borneo jest właśnie takim typowym przykładem kolonii leżącej poprostu odrośniętym, ale „nowy porządek świata” stworzy zeń na pewno w krótkim czasie po wojnie „krajem mlekiem i miodem płynącym”.

Hongkong jest ostrzelwany bez przerwy

Obrona słabnie z każdą chwilą —

Tokio, 18 grudnia. — W środę zamieszcza gazeta „Asahi” sprawozdanie nocnego wiadka o walkach o Hongkong. Sprawozdawca wojenny pisze: „Od chwili obsadzenia Kowloon i wezwania do kapitulacji, Hongkong bez przerwy jest ostrzelwany. Garnizon w Hongkongu usiłuje brońmi zabytkowymi nagromadzonych w ciągu stuleci; lecz jeden front po drugim zostaje zmuszony do milczenia, a nieprzyjacielski ogień obronny odzywa się coraz silniej. Równoległe działa również nasze lot-

niców, które mimo rozpaczliwie strzelających Anglików, rzuciła jedna bomba po drugiej na Hongkong. Po przekroczeniu granic

GG stanowi pomost między Rzeszą a obszarami na Wschodzie

Sprawozdanie z posiedzenia Rządu GG w Krakowie — Mowa Generalnego Gubernatora dr Franka ewenementem obrad — Sprawozdania kierowników poszczególnych wydziałów Rządu

Kraków, 18 grudnia. — Pod przewodnictwem Generalnego Gubernatora odbyło się posiedzenie Rządu Generalnego Gubernatorstwa, w którym wzięli udział Gubernatorowie Okręgu, członkowie Rządu oraz przedstawiciele niemieckich władz wojskowych i administracyjnych.

Mowa Generalnego Gubernatora była ewenementem obrad.

Na początku posiedzenia sekretarz stanu Dr Bühler stwierdził, w swym przemówieniu, iż konsolidacja i normalizacja na wszystkich odłamek administracji państwowej w okresie roku sprawozdawczego poczyniła znaczne postępy.

Z kolei zdawali sprawozdania kierownicy poszczególnych oddziałów. I tak kierownik Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa dał przedkład sytuacji zaopatrzenia Gen. Gubernatorstwa, która w obecnej chwili można uznać za zadowalającą, pomimo obciążenia spowodowanych w tym roku działaniami wojennymi na wschodzie i szczególnymi warunkami atmosferycznymi podczas zimy i lata.

Prezydent Głównego Wydziału Gospodarki referował o położeniu gospodarczym. Stojąc w bezpośrednim związku z tymi zagadnieniami zadania ruchu kolejowego omówił następnie prezydent Głównego Wydziału Kolei.

Kierownik Wydziału Sprawy Zdrowotnych przedstawił potępowanie na tym odłamek, podkreślając skuteczność wszystkich prac, zmierzających do zwalczania chorób zakaźnych. Zaznaczył on, że zdrowie miejscowa odnosi się do tych zamierzeń z wzrastającym uznaniem, tak, że w dziedzinie zdrowotności osiągnięto całkowicie zadowalające wyniki.

Sytuacja na rynku pracy zobrazował kierownik Głównego Wydziału Pracy, który omówił także należące do Jego zakresu sprawy mieszkaniowe.

Rzecz w dziedzinie finansów scharaktery-

zował prezydent Głównego Wydziału Finansów, z którego relacji wynikało, że stan na tym odłamek jest całkowicie zadowalający.

Następnie, złożyli sprawozdania gubernatorowie Okręgów o położeniu w dystryktach.

Z kolei ponownie zabrał głos Generalny Gubernator, który w swym wielkim przemówieniu końcowym zreasumował wyniki tego posiedzenia. Generalne Gubernatorstwo tworzy pomost między Rzeszą i terenami wschodnimi — mówił Generalny Gubernator — kiedy decyzja Adolfa Hitlera obszar ten przybrał nowy wyraz i przypadły mu nowe zadania, to jednak Gen. Gubernatorstwo i w tym wypadku wywiązało się całkowicie z nałożonych nań zadań.

Generalny Gubernator Dr Frank podkreślił w swym przemówieniu, że wspópracą zajętych we wszystkich dziedzinach pracowników Gen. Gubernatorstwa była do tej chwili całkowicie zadowalająca, o czym świadczą osiągnięte wyniki.

Na zakończenie swel mowy szczegółowo określił on obecne stanowisko Gen. Gub. przed wytworzoną rozwojem wypadków na wschodzie sytuację oraz omówił przyszłą współpracę z nowo utworzonymi komisariatami wschodnimi.

USA badają przyczyny porażki na Hawajach

Powstała specjalna komisja śledcza — Sędzia najwyższego trybunału na czele sędzią najwyższego trybunału amerykańskiego.

Sztokholm, 18 grudnia. — Departament stanu zakomunikował we wtorek wczesnym rano fakt wyłonienia zapowiadanej przez Roosevelta komisji śledczej, mającej za zadanie przeprowadzenie dochodzeń w kwestii niezwykłych sukcesów, jakimi cieszyły się ataki Japończyków na wyspy Hawajskie. Komisja ta składa się z 5-ciu członków, zaś przewodniczącym jej jest Owen Roberts,

Berlin o solidarności Paktu Trzech

Berlin, 18 grudnia. — Spontanicznie stanowisko, zajęte przez państwa które przystąpiły do Paktu Trzech Mocarstw uważane jest w kołach miarodajnych za objaw solidarności oraz jako objaw zrozumienia faktu, iż państwa te wyciągają konsekwencje, wynikające nieodparcie z Paktu Trzech, stwierdzając tym samym, iż uważają Roosevelta za prowokatora i napastnika. W przeciwnym razie do tych spontanicznych manifestacji, Roosevelt — jak to podkreślano — zmuszony jest do czynienia usilnych wysiłków w kierunku zgrupowania solidaryzujących się z sobą grup. Nie jest on w możności przedstawienia się jako strona napadnięta, pretože nie pozostało nic innego, jak tylko wykonać przy pomocy metod nacisku na państwa amerykańskie, mimo że nikt nie może zaprzeczyć, że o jakimś ataku Japonii i mocarstw się na zachodnią półkulę nie może być mowy. Również japońskie ministerstwo spraw zagranicznych, jak podkreśla się tu w związku z tą sprawą, wykazało w przekonywający sposób, że faktem pomimo wszelkich prób rozważania istniejących trudności w drodze rokowań została postawiona przez Stany Zjednoczone, w przynajmniej części w związku z wysunięciem roszczeń, nie dających się skwalifikować.

Co pisze »Times«

Sztokholm, 18 grudnia. — Komisia flotowa Stanów Zjednoczonych przybrała nowo wniesiony wniosek w sprawie kredytów na podwyższenie tak zwanej dwuczęściowej floty z 900.000 do 1.150.000 ton.

Roosevelt w przedmiotu radiowym oświadczył, że dalsze realizowanie programu pomocy jest zależne od tego, w jakiej mierze amerykański przemysł budowy okrętów zdoła przyspieszyć produkcję jednostek floty. Równocześnie londyński »Times« omawia sprawę zahamowa-

nia dostaw ze Stanów Zjednoczonych. Dziennik zauważa, że należy się liczyć z całą pewnością z nastaniem przrywkowego okresu prześladowania, w czasie którego przemysł angielski musi poczynić ze swej strony największe wysiłki.

Japończycy zniszczyli już 550 płatowców

Tokio, 18 grudnia. — Według opublikowanego we wtorek wieczorem przez agencję Domei zestawienia, Japończycy zniszczyli od chwili wybuchu wojny 550 samolotów nieprzyjacielskich. Z liczby tej 101 aparatów zestrzelono w walkach powietrznych. Własne straty ograniczają się do 43 samolotów. Ogólne straty nieprzyjaciela podniosły się jednak do 550 samolotów jeśli się weźmie pod uwagę nieznaną Japończykom szeregową stratę na wyspach Hawajach do których przyznają się Stany Zjednoczone.

401.440 BRT.

Bilans zatopień włoskich w bitwie o Atlantyk

Berlin, 18 grudnia. — Udział włoskiej marynarki wojennej w bitwie na Atlantyku i jej skuteczna współpraca przeciw blokadzie w czasie od 30 czerwca 1940 roku do końca sierpnia 1941 r. u boku niemieckich sił morskich zatopili na Oceanie Atlantycznym 62 okręty handlowe o łącznej pojemności 401.440 BRT, w tym 12 parowców-cystern o pojemności 89.525 BRT.

Co się tyczy brytyjskich okrętów wojennych, to listyca łodzi podwodne zatopili:

- 1 lekki krążowiec,
- 3 kontrotorpedowce,
- 4 krążowiki pomocnicze.

Sukcesy te posiadają tym większe znaczenie, ponieważ włoska marynarka wojenna po raz pierwszy od chwili swego powstania operowała na Atlantyku.

Wyrównanie linii frontu na Wschodzie

Z Głównej Kwatery Kancelarza Hitlera, 18 grudnia. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikowała w środę dnia 17-go grudnia r. b. co następuje: „W związku z przebiegiem z szeregił ofensywnych do walk pozycyjnych, w okresie miesięcy zimowych podjęto obacnie na poszczególne odcinki frontu wschodniego niezgodnie z planem podjęto ataki na szerszym odcinku frontu wschodniego. Lotniczo przy udziale silnych jednostek myśliwców i bojowych kontynuowano ataki na samoloty przeciwnika w rejonie Donu oraz na brzołwym odcinku frontu wschodniego. Rozprężono skoncentrowano oddziały wojsk i wozów pancernych, unieszkodliwiono baterie artylerii, śmiało zniszczono wlotkę Iłżebe samochodów. Dzięki atakom lotniczym na odcinku Wolchowe nieprzyjaciel ponosił poważne straty. W ciągu ostatniej doby samoloty bojowe bombardowały widzieli południowego wybrzeża Anglii obiekty portowe oraz zakłady zaopatrzenia Plymouth i Dover. W rejonie morzkiem na północny zachód od Fraserborough celnym pociskami bombowymi uszkodzono handlowy statek średniej wielkości. Na terenie Afryki północnej kontynuowano również w dniu wczorajszym gwałtowne walki obronne na zachód od Tobruku. Pod Bardią odparto dość silne ataki nieprzyjacielskie przy poważnych stratach dla nieprzyjaciela. Słabsze jednostki brytyjskiego lotnictwa zrujnowały w nocy na 17 grudnia bomby kruszace i zapalające na pewne miejscowości obszaru przybrzeżnego Niemiec północno-zachodnich. W dzielnicach mieszkaniowych powstały w związku z tym uszkodzenia budynków. Zestrzelono 4 samoloty brytyjskie.“

Silne akcje ogniowe pod Bardią i Sollum

Rzym, 18 grudnia. — Włoski komunikat ze środę 17 grudnia brzmi następująco: „Nieprzyjaciel powtórnie rozwijał ofensywne akcje ogniowe, skierowaną na pozycje w Bardia i Sollum. W ciągu dnia wczorajszego kontynuowano na odcinku Ain-El-Gazala zacięte ataki i kontrataki. Nieprzyjaciel stala wysyłał do akcji bojowej nowe jednostki. Liczba żołnierzy wojennych, o których wspomiano wczorajszym komunikacie w jednym przekrozu 800 żołnierzy. Zdobytą wjeżnią okładano się z kilku ładunkami dział oraz przeszło 100 czołgów, wozów pancernych i samochodów. Włoskie i niemieckie samoloty narkowe atakowały szczególnie w widocznym skutkiem skupienia wojsk i koncentracje samochodów. W toku prób nalotu na Derna i Benghazi obrona przeciwlotnicza nazimna zestrzeliła 3 samoloty, które stanęły w ogniu. Kilka poszukiwów bombowych, zrzuconych na miejscowości Argosto (Grecja), nie wyrzadziło żadnych szkód. W nocy z 16 na 17 grudnia bombardowano Brindisi i Katanie. Uszkodzono kilka budynków, jednakże nie zanotowano ofiar w ludziach. Obrona przeciwlotnicza w Katanie zestrzeliła jeden samolot. Włoskie i niemieckie samoloty ponownie bombardowały obiekty wojskowe na Malcie.“

Raport Szimady przed parlamentem

Japoński minister marynarki nakreślił przebieg ogólnych operacji na wszystkich frontach — Straty Anglososów a straty Nipponu

Tokio, 18 grudnia. — Po jednogłośnie uchwaleniu przez parlament japoński na nadzwyczajnym posiedzeniu nadprogramowego budżetu, zażądane przez cesarza w jego orędziu, japoński minister marynarki Szimada nakreślił ogólny przebieg operacji japońskich sił zbrojnych przeciw Hawajom, wyspom Wake, Midway oraz Filipinom i Malajom.

Z chwili wybuchu wojny, oświadczył Szimada, we wczesnych godzinach porannych silne jednostki floty japońskiej zaatakowały Pearl Harbor.

Zatopiono trzy ciężkie krążowice, 4 dalsze ciężko uszkodzono. Nadto ciężko uszkodzono 4 krążowiki. Kolo Honolulu prawdopodobnie jest zatopione jedno lotniskowca. W ten sposób sila przebojowa floty Oceanu Spokojnego została złamana. Dzięki równoczesnym operacjom przeciwko wyspom Wake, Midway i Guam przerwano wszystkie połączenia strategiczne pomiędzy Hawaj i Wschodnią Azją.

Guam została całkowicie oblaczona w dniu 12 grudnia. Zdobyto przy tej okazji jeden parowocysterna a kolo Palao zatopiono jedna amerykańska łódź podwodna. W tym samym czasie prowadzone były operacje lądowe i powietrzne w południowo-zachodniej części Oceanu Spokojnego. Silne jednostki armii lądowej zdołano w dniu 18 grudnia wysadzić w brytyjskich Malajach. Singapur zaatakowano skutecznie przy pomocy samolotów.

Ichowi przygotowane lwońskich targów, które w roku przyszłym mają stanowić okres przedświowy pomiędzy targami w Krotwiecu i Wiedniu.

Miasto Lwów w niecały rok po przyłączeniu do Gen. Gub. pomimo cierpien dwuletnich fakcie znowilo za czasów sowieckiego kotchozownictwa obecnie staje się jednym z pierwszych miast Gen. Gub. i wschodu.

JAK DŁUGO BĘDZIE SIĘ TRZYMAŁ SINGAPUR? Brytyjka baza nie szczepie zapasy żywności

Wichy, 18 grudnia. — W dniu ataku japońskich sił zbrojnych na największą obronę na bazę morską imperium brytyjskiego war-

to przypomnieć, że z okazji francusko-angielskiej deklaracji sztabów generalnych w listopadzie 1939 r. w Loudynie brytyjski sztab generalny oświadczył, że Singapur posiada żywności tylko na 3 miesiące. Stwierdzenie to można znaleźć w raporcie ówczesnego atłache wojskowego ambasady francuskiej w Londynie, generała Le-longa, przesłanym w dniu 5 maja 1939 r. generałowi Gamelinowi. Postawny tekst jego raportu brzmi: „W tym czasie w magazynie Białej Księżdy Nr. 6 p. 4. Tajne dokumenty brytyjskiego sztabu generalnego“.

W poręczeniu miejscowości Kolanu odbyła się między Wietnam i Rumunią wyjątkowa wiedeńska polityczna wymiana. W następnym dniu nastąpił porozumienie światowego w pierwszym miesiącu p. 2.

Stary generalny komisarz posiadłości francuskiej w Afryce wiceadmirał Foucaud przybył w środę rano do Tunisu.

„Malaje stają się nową Kretą“

Ostry atak prasy londyńskiej na dowództwo angielskie Dalekiego Wschodu Wokół rozważań strategicznych na tematy baz i lotnictwa

Sztokholm, 18 grudnia. — Wiadomości, że po ważnym porcie lotniczym Kota-Baru w ręce Japończyków wpadł obecnie również Victory Point wywołała w Londynie zakłócenie i dała okazję kilku dziennikom do ostrych wystąpień. Na czele tych dzienników znajduje się »Daily Express«, który podaje ostrej krytyce strategię angielską na Dalekim Wschodzie. Pomimo doświadczeń z Kretą, nie naucono się jeszcze obrony lotnisk. Niezdolność do utrzymania Kota-Baru kosztowała już »Prince of Wales« i »Repulse« i wystawia Singapur na poważne zagrożenie. Niemcy skoncentrowali się na Krecie najpierw na lotnisku Malem, skąd wypędzili następnie w Krety na cztery wiatry armie, złożoną z 30.000 żołnierzy angielskich, należących i najbardziej bojowych. Japończycy powtórzyli te taktyki. Atak morski i powietrzny na Kota-Baru został dokonany przy współdziałaniu floty i lotnictwa, podczas gdy obrona angielska rozdzieliła zadanie obronne pomiędzy lotnictwo i armie lądową. Kłedy obu te rozdział

breńt zawładły, obrona stala się istotnie niemożliwą. Zajęcie Victory Point, jak stwierdzają doniesienia szwedzkie z Londynu, można określić jako porażkę podobnych rozmiarów jak pierwsze klęski na Dalekim Wschodzie. Punkt ten stanowi główną bazę obrony dla Burny i Malaji, które obecnie zostały wzajemnie odcięte od siebie. »News Chronicle« oświadcza z oburzeniem: »Budowanie lotnisk posiadających ważność znaczenie strategiczne a następnie postawienie ich bez dostatecznej obrony jest czymś gorszym niż bez ogień niebudowanie żadnych lotnisk, ponieważ w ten sposób robi się poprostu prezenty nieprzyjacielowi.“ Z drugiej strony wysuwa się zarzuty odnoszące się do zatopienia zekomo niezatapianego »Prince of Wales«. Kilka dzienników przywołuje już na upadek Hongkongu, stwierdzając pizytem, że ważny ten pod każdym względem port nie posiada w rzeczywistości dużej wartości strategicznej ani też praktycznych możliwości rozwojowych.

Tajemnice wysp Hawajskich

Knox nie odpowiaa na pytania Sztokholm, 16 grudnia. — Również minister marynarki Stanów Zjednoczonych plk. Knox czuje się związany zakazem mówienia, nałożonym na pasażerów samolotu transoceanicznego (Clippera), kursującego pomiędzy Hawaj i San Francisco. Knox nie przerwał swego milczenia ani w San Francisco, ani nawet w Waszyngtonie, do kąd przybył w nocy na poniedziałek. — Wszelkie pytania dziennikarzy na temat odniezionych wrażeń z Hawaj zbył on milczeniem. Minister Knox zamierzał jeszcze w poniedziałek zrobić sprawozdanie Rooseveltowi.

DR PAVELIC WE FLORENCJI Uroczyste powitanie przez przedstawicieli władz

Florence, 18 grudnia. — Sześć państwa chorwackiego przybył we wtorek wieczór do Florencji, gdzie został powitany przez czołowych przedstawicieli władz państwowych i partyjnych. Poglawnik będzie przyjęty w drodze przez księcia Spoleto.

BOMBY NA KATEDRĘ W BRINDISI

Rzym, 18 grudnia. — W związku z atakiem lotniczym, dokonany na poszczególne miejscowości Sycylii i Apulii, zakomunikowano w wojennym komunikacie włoskim z ub. środę, kompetentne czynniki do nosza, że pociski bombowe uszkodziły historyczną bazylikę w Brindisi, zbudowaną przed kilkuset laty.

NAGRODA ZA RATOWNICTWO

Parý, 18 grudnia. — Na wniosek Marszałka Rzeszy Goeringa udzielono dwóm Francuzom wynagrodzenia za uratowanie niemieckiego samolotu bombowego, który opadł wybrzeża Wielkiej Brytanii zmuszony był do wodowania na morzu.

MIN. FUNK W PRADZE

Praga, 18 grudnia. — W środę 17 grudnia przybył do Pragi minister gospodarcstwa Rzeszy Funk, który w ramach sesji Towarzystwa południowo-wschodniej Europy w Wiedniu oraz Niemieckiego Towarzystwa dla gospodarki w Czechach na Morawach wygłosił odpowiednie przemówienia. Ministr Funka witali w Pradze zastępca proktora SS-Orgruppenführer Heydrich oraz sekretarz stanu SS-Gruppenführer Karol Herman Frank.

PENANG NIE NADAJE AUDYCJI Czyżby radiostacja została zbombardowana?

Tokio, 18 grudnia. — Radiostacja w Penang na terenie brytyjskich Malajów, miało według informacji agencji Domei w Bangkoku, wstrzymać w ub. poniedziałek nadawanie programu. Przypuszczalnie stacja ta została zdemolowana w związku z silnymi atakami lotnictwa japońskiego.

TRZEŚNIENIE ZIEMI NA FORMOZIE

Tokio, 18 grudnia. — Ilość zabitych w czasie trzęsienia ziemi na południowej Formozie podwyższyła się w międzyczasie do 100. Spodziewa się tutaj, iż na terenie dotkniętych trzęsieniem ziemi najważniejszych połączenia komunikacyjne naprawienie będzie jeszcze w ciągu czwartku. Japoński minister siołnictwa i spraw zamorskich Ino Hirota udal się na audiencje do pułca cesarskiego, by tam cesarzowi zdać szczegółowe sprawozdanie ze skutków trzęsienia ziemi.

Swiatlocienie

Szeroko znana jest słabość Roosevelta do wspaniałego rodzaju. Już we wczesnej swej młodości Roosevelt spędzał ferie szkolne na wyspie Campbell. Swoja kariera prezydenta Stanów Zjednoczonych rozpoczynał roztoczenia szczególnej opieki nad wspaniałymi Hawaj, Galapagos i wyspami Karolowskimi. Jako największy imperialista na świecie, zajął on wyspy: Islandia, Guam, Wake, Grandland (największą wyspę świata) i nawet zaczął oglądać się na Azory, wyspy Zielonego Przylądka oraz na wyspy Kanaryjskie. Jako kupiec, zamienił on w okrety wojenne na wyspy: Bermuda, Bahama, Jamajka, Santa Lucia oraz Trinidad. Zakazano mu nalezy, że transakcja ta jest jeszcze w toku i końca jej nie widzi. Według wszelkich przypuszczeń, ostatnia wyspa z tej serii będzie... wspania brytyjska. Fakt, że USA obecnie wykonywały tomahawk wojenny, daniem »New York Daily Herald«, oznacza rozpoznanie się nowej serii wysp, które ma zamiar Roosevelt wnieść do swej kolekcji, przy czym seria ta będzie bardzo liczna, gdyż obejmuje, zdaniem pienu nowojorskiego, wszystkie wyspy Oceanu Spokojnego, nie wyłączając wysep japońskich. Czy to już nie są zbyt Zachlan-

nym był prezydent USA dotychczas, ale jak to nazwę wynależ teraz dla niego. Szczęśliwi, którzy w to wierzą...
Przepowiednie, to ulubiony żywcał nie tylko domowych polityków, to także przywódcy niektórych gazet. Otóż jedna z gazet angielskich, przepowiada, że »bolzewicy nie będą oszkażeni, lecz szykują przeciwko Niemcom wielką lawinę, pod którą ma zamiar ioh przysypać«. Ktokolwiek chodził w górę, widział czasem na wylocze narciarzkiej tablicy z napisem: »Uwaga, niebezpieczeństwo lawin!«, więc to sować, że lawina może otrzymać również swój znak ostrzegawczy. Zreszta jeśli sobie przypomnieć sukcesy »wielkiej odniegacji« bitnych pod Biłymostkiem, pod Smoleńskiem, w Zagłębiu Donieckim itp., nie trudno przekonać się, że lawina tej zabraknie nieco na... oddechu. Dla tego tym, którzy przepowiadają lawinę, radziemy czekać i popłacać czas (aby utrzymać atmosferę folklorystyczną). Bez przepowiedni możemy iść zapewnić, że właśnie bolzewicy skończą się pod lawina, która zniszczy resztę ich swiatoburczego narozowania.

Delegacja słowacka w Papieża

Citta del Vaticano, 18 grudnia. — Papież Pius XII przyjął bawiacę obecnie w Rzymie słowacka delegacja handlowa której towarzyszył poseł słowacki przy stolicy apostolskiej. Po kilku słowach powitania papież wygłosił krótkie przemówienie. W końcu Ociecie św. Pius XII udzielił obecny oraz całemu narodowi słowackiemu swego błogosławieństwa.

Targi lwowskie

Lwów, 18 grudnia. — Z okazji posiadania Readu Gen. Gub. w Krakowie, Generalny Dyrektorator poteci Gubernatorowi Galicji Dr. La-

Z kraju

JAK ODSZUKAĆ ZAGINIONE OSOBY?

Niemiecki Czerwony Krzyż otworzył specjalną placówkę dla Okręgu Galicji, której zadaniem jest ułatwianie ludności miejscowej odszukiwania zaginionych w czasie działań wojennych i okupacji sowieckiej krewnych i znajomych.

Prośby w tej sprawie z podaniem możliwie jak największej ilości danych o osobach zaginionych należy kierować do lwowskiej placówki Niemieckiego Czerwonego Krzyża (Strasse der Polizei 4).

WYSTĘPNI KOLEDZY

Stanisław Morawski, mieszkaniec wsi Wólka Brzozowa, powiat Kozienicki, idąc w towarzystwie „kolegów” — Adama Włodarczyka i Jana Niewiadomskiego, ze stacji kolejki Jezioro do wsi Nowy Umieć, został przez nich w pewnej chwili napadnięty i poranny nożami w głowę, twarz, rękę, tak, że stracił przytomność.

KRADZIEŻ W TRAMWAJU W WARSZAWIE

Około godziny 11 rano jadącemu tramwajem Nr. 9, Leonardowi Walickiemu (Senatorska 10), skradziono 10.000 złotych. Ponieważ Walicki późno zorientował się, że został okradziony, sprawy nie udało się wykryć.

„ZŁODZIEJE PRZY PRACY”

Późną nocą nieznanymi sprawcami dokonano włamania do sklepu z konfekcją przy ul. Uniwersyteckiej 3, należącego do Zofii Ryneckiej. Po włamaniu zamków, włamywacze skradli rozmaite futra, buty, odzież i garderobę, na ogólną sumę przeszło 45.000 złotych.

Również późną nocą dokonane zostały i pozostałe kradzieże. Ze sklepu Felicji Porazińskiej (Żelazna 20) skradziono kapelusze i czapki. Wyrządzona szkoda przekracza 22.000 złotych.

Z mieszkania Zygmunta Miszacka (Kobielecka 85) nieznani sprawcy dokonali kradzieży mebli i damskiej garderoby, na ogólną sumę 10.000 zł i wreszcie z mieszkania Dominika Sopyła (Warszawska 8) skradziono również garderobę damską i wartości 5.000 złotych.

We wszystkich wypadkach kradzieży policja wszczęła dochodzenia.

STODOŁA I ZBIORY PASTWA OGNI

Prawdopodobnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem wybuchł pożar w Domasowicach w pow. kieleckim, niszcząc stodołę wraz ze zbiorami na szkodę Jana Karysia. Straty wynoszą około 8.000 złotych.

MŁODOCIANY ZŁOCZYŃCA NAPROWADZIŁ NA BRATA ZŁODZIEI

Antoni Nowakowski (Włochy, ul. Szara 10), zameldował w komisariacie, iż jego 15 letni brat — Jan, z dwoma nieznanymi mu osobnikami, dokonali włamania rabunkowego, które nie przyniosło porażających rezultatów złodziejom, albowiem przeskoczyli im żona jego Maria.

Jak się obecnie dowiadujemy, policja ujęła złodziei.

„PAJECZARZE NIE PRÓBUJĄ”

W okresie przedświątecznym w każdym prawie domu, odbywa się większe pranie i suszenie bielizny na strychach. Korzystając z tego złodzieje, którzy uprzędkają włamania i oczyszczają strychy dokumentnie.

Onegdaj w nocy przy pomocy dobrego klucza, złodzieje dokonali kradzieży bielizny w Kiełocach na szkodę p. Heleny Kluczyńskiej przy ul. Wspólnej 11 i p. Melanii Zamojskiej przy ul. Staszica 12.

WYSTĘP BANDYTÓW

W tych dniach we wsi Dzielęciewo gminy Kacice w powiecie miechowskim nieznanymi dwoma osobnikami dokonano napadów rabunkowych na mieszkającą gospodarzy: Stanisława Dudy i Janę Gajosa.

Bandyci oświadczyli, że są urzędnikami niemieckimi i muszą przeprowadzić rewizję w celu odnalezienia radia. Przy sposobności, zabrali Dudzie trzy kożuchy i 2 pary butów z cholewami wartości 540 złotych, a Gajosowi 200 złotych gotówką, garderobę męską, 2 pary butów z cholewami wartości 350 złotych.

Po zapakowaniu rzeczy do worka, oświadczyli poszkodowanym, że niektóre przedmioty otrzymają z powrotem za pośrednictwem sołtysa.

Policja wszczęła pościg za bandytami.

POWIESIŁ SIĘ W LESIE

W lesie obok przedmieścia Kozka pod Tomaszowem popełnił onegdaj samobójstwo wieszając się, nieznanym mężczyzną wiekiem około lat 40.

Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego po stwierdzeniu zgonu pozostawił zwłoki do dyspozycji komisji sądowo-śledczej.

LECA GZYMSY WE LWOWIE

Przechodzącemu ulicą Żółkiewską 30-letniemu Stanisławowi Marinkowi (Żółkiewska 149) spadł z domu nr. 108 duży kamienny gzyms na głowę, wskutek czego dostał on wstrząsu mózgu i kontuzji ramion. Martinka przewiózł w stanie ciężkim lekarz Pogotowia na klinikę neurologiczną przy ul. Pijarów 35.

gospodarka

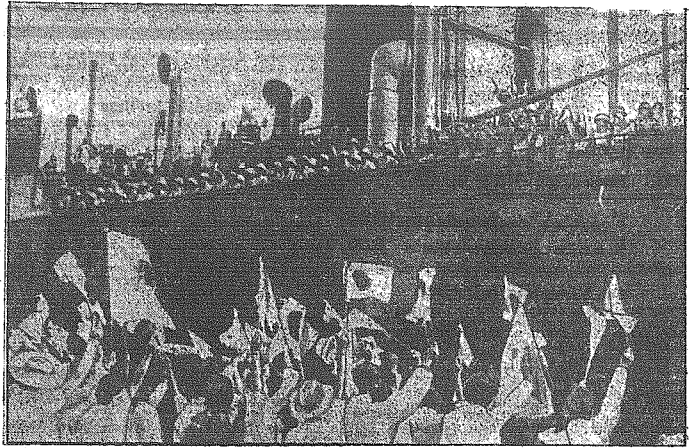
Organizacja gospodarki wodnej na terenie Okręgu Galicja

Szkody wyrządzone wylewem rzek jeszcze za czasów monarchii austriacko-węgierskiej, na terenach obecnego okręgu Galicji, przekraczały kwotę 3 miliardów złotych. Przeciwnie szkody wyrządzone w płonach, w bydło, w drzewostanie i urządzeniach drogowych wyniosły rocznie około 100 milionów złotych. Na podstawie danych sporządzonych przez władze polskie, w roku 1924 kwota ta podniosła się do 150 milionów złotych, do których należy jeszcze doliczyć straty w ludziach i t.p.

Przezyna periodycznych wylewów rzek jest pierwszym rzędem klimat kontynentalny, który sprządza za sobą silne opady atmosferyczne w wysokości 700 mm rocznie, które rozdziela się na cały rok nierównomiernie i dają się we znaki przede wszystkim w miesiącach letnich, a w szczególności w okresie św. Jana. Te nagłe zjawiające się opady deszczowe, dochodzące do 200 mm, wymagają skutecznych zabiegów zabezpieczających przed wysokim stanem wody.

Natychmiast po objęciu okręgu Galicji zorganizowano Zarząd Gospodarki Wodnej z siedzibą we Lwowie. Już w sierpniu 1920 r. stworzono aparat kierowniczy, który w dzieleniu na cztery inspekcje wodne: w Lwowie, Stanisławowie, Tarnopolu i Drohobyczu, którym podlegała znowu, po dwa lub trzy Urzędy Gospodarki Wodnej. Te ostatnie, którym poręczono zjednic topograficzne, sporządzenie planów, wykonanie robót, zostały utworzone w miejscowościach: Lwów, Kamionka Strumiłowa, Rawa-Ruska, Brzeszan, Tarnopol, Czortków, Stanisławów, Kolomyja i Drohobycz.

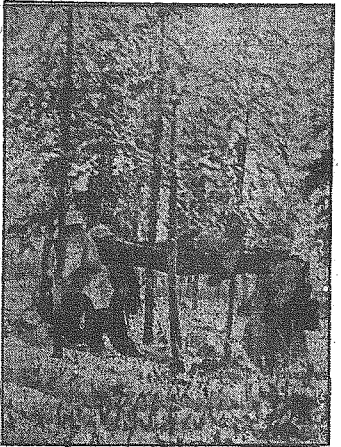
Z teki fotoreportera

Japońskie posiłki dla indochin

Zużyty ołop

Kodź zastępuje nosze

Jak walczą Finowie

Niemiecki sprawozdawca wojenny Enno Elmers opisuje swoje przeżycia na froncie fińskim. Większą część jego sprawozdania zajmuje opis koleżeńskich stosunków, panujących pomiędzy żołnierzami fińskimi i niemieckimi. Sprawozdawca niemiecki pisze dosłownie: „Jedno wychowawca się momentalnie, lekkoś styka się z tymi ludźmi; stosunek jaki nas łączy z nimi jest oparty na prawdziwym koleżeństwie. W dalszym ciągu korespondent pisze: „Widzieliśmy z jakim ciepłem i uporem walczą bolszewicy. Na własne oczy patrzyłem, jak w odległości 200 km na południe od koła podbiegunowego bolszewicy stojąc w wodzie po szyję strzelali do atakujących Finów. W czasie lasnych nocy polary, kiedy dziewięć las karęski staje się niesamowicie tajemniczy, nasze myśli, podobnie jak i nasze rozmowy obracały się dookoła Finlandii i nowej Europy. Bo trzeba podkreślić, że Finowie prawie wszyscy myślą kategoriami politycznymi. Walka z bolszewizmem jest dla nich czymś zupełnie naturalnym i żadna stawka nie jest w tej walce zbyt wysoka.

Jeden major opowiadał, jak w czasie ostatniej kampanii zimowej, aby w ogóle móc strzelać ze swych dział musiał z bardzo odległego sąsiedniego odcinka przywozić samochodem osobowym brakującą amunicję, przy czym cieszył się iż ma do dyspozycji aż 200 pocisków. Poza tym mógł on tylko cieszyć się nadzieją, iż następnego dnia uda się zdobyć na bolszewików dalsze ilości amunicji. Słuchając tego opowiadania, poczynamy sobie zdawać sprawę co to znaczy stać na czele garstki żołnierzy przeciwko licznym dywizjom, przy czym dywizje nie tylko należy zatrzymać, ale jeszcze zniszczyć z nich, ile się tylko da.

„Teraz jednak” — mówił major Takkola — „mam już wszystko. Mamy armaty, mamy amunicję, mamy inną broń. A czego nam brakuje, to natychmiast sobie zdobywamy.” I w rzeczywistości w dwa dni później przysposobil on do walki sowieckie lekkie działa polowe, które w ten wieczór, kiedy odbywałismy naszą rozmowę jeszcze do nas strzelały.

Wracasz do domu?

Właśnie prezesuniu, mam te historie handlowe z panem Udrow. Chciałabym je dziś załatwić. Dla mnie to bardzo ważne. Muszę wyjechać i chciałabym koniecznie dziś załatwić.

— Masz coś do sprzedania? — Właśnie. Zależy mi na sprzedaniu kolia z brylantkami. To jest zdaje się sporo wartości. Dlaczego jesteś taki zdziwiony?

— Kolia z brylantkami? — spytał Barlik. — Dwańście brylantów tworzących kształt — nie kształt, panie tego, litere E? — EP — pomyślała. — Czy brylanty tworzą litere E?

Milak awanturował się za drzwiami, wtórował mu głośno okrzyki mecenasa Szajka. — Dlaczego on o to pyta?

— Słuchaj, Mary — powiedział — czy mógłbyś obierzać jeszcze dziś twoja kolia? — Zbliżył się. — Wiesz co? — szepnął — Jeżeli to jest kolia z brylantami w kształcie litery E, panie, kupię od ciebie dziś. I jeden warunek anielski.

— Spojrzał w oczy Mary i uśmiechnął się jakos inaczej, niż zwykle. — Jak warunek? — zainteresowała się. — Że Udrow nie zobaczy tej kolia przed mną. Zadzasz się, powiedz, że się zgadzasz.

Schwycił szybko rękę Mary, oczy miał zmrużone, wycekwające. — Co robisz? — zadawała sobie pytania. — Dlaczego temu zależy na kolia z literą E? Co w tym może być? Co by powiedział Udrow? Musiałabym zabrać Barlika do domu. Jeżeli nie, to Udrow pójdzie ze mną. — Zależy ci prezesuniu na kolia z literą E? — Omiął odpowiedź. — Aniolku, jeżeli zgadzasz się na mój projekt i zachowasz sekret przed tym, panie, Udrow, mo-

Zdzisław Stanisław

Wicher powieść

20)

— Idź uważnie — mówił bardzo cicho. — Trzy schodki jeszcze, panie... rap... dwa... trzy... I jeszcze dwa, aniolku... — Zastukał łaską w okno. Dorożca był zaszpanowany i mruzczył coś pod nosem. — Franciszku! Władysławie, Janie — poprosił Barlik — otwórz nam szybko i cicho. — Jest wie — rzeki półgłosem dorożca, czując w rękę banknot. — Grunt to cicho i bez huk. — Celował kluczem do zamka.

VI.

Mary podała Barlikowi pudełeczko z kolia. Dorożca, że drżał mu leśko rece. Wziął kolia w palce. Brylanty ułożone w kształt litery E, gładko gania światła. — Jest literka E — rzekła. — Tak — odparł — to jest litera E, aniolczku. — Bawił się kolia, podziwiał artystycznie wykonane szczegóły. — Skąd ty masz te kolia? — spytał nagle. — Oh — powiódziała szybko Mary — stara historia. POCO odrzebywać stare historie? Barlik uśmiechnął się do swoich myśli. — Stara historia — podchwycił — czy bardzo stara? — Bardzo ci na tym zależy, czy musiałeś to wiedzieć? — poprawiła. — Właściwie tak. Muszę znać pochodzenie kolia, rozumiesz: handel — nie handel, ludzie się boją, panie ten. A ile za to przagniesz dostać aniolku?

— Dużo, mój Sherlock. — Ile? — nalegał Barlik. — Ile to jest dla ciebie — dużo? — Pędziesiąt tysięcy? — sto? Zależy. — Ile ta kolia jest naprawdę warta? — Usłotowała zastawić znana jej wartość złota i brylantów, które, słyszała często, ale nie miała, naprawdę pojęcia. Ile kosztują. Na pewno są drogocne. Przypomniała sobie też o jakichś „karatach” dukatowym złocie i platynie droższej od złota. Wszystko sprowadzało się teraz do słowa „ile?”. Ile naprawdę można wywyciągnąć od Barlika za tę kolia? Skleń, musi kosztować chyba kilkanaście tysięcy. W Hrubieszowie mama marzyła często o sklepie i mówiła że trzeba pięć tysięcy, potem dziesięć i jeszcze więcej. Obserwowała Barlika, który pięścił kolie oczami, ułożył ją w pudełeczko i znow podniósł do światła. — Pani Pudłowska kaszlała za ścianą. — Aniolku — odezwał się wreszcie — powiedz że mi, powiedz, ile mam zapłacić? — Jak szadzisz? — Byłbym skłomny, proszę panienki, powiedzmy panie, dwadzieścia tysięcy złotych... — Skierował oczy na Mary. — Dwadzieścia tysięcy? — zdziwiła się. — Wyuczul, że musi zapłacić więcej. — Dwadzieścia tysięcy i trzy tysiące złotych — razem aniolku dwadzieścia trzy tysiące złotych gotówką, w niefalszowanych banknotach emisji jnych — he? — Śmiejesz się, mój panie — przerwała. — Dwadzieścia trzy tysiące za kolia? — Mamo? — Niepoważna ssuma, panie prezese. — Dla mnie poważna aniolku muszę na nią ciężko pracować, hol hol jak ja muszę pracować!... (D. c. a.)

